

ОСОБА НЕДОТОРКАННА

ЧАСТИНА ПЕРША

1

Було це чи не було, тепер уже точно не скажеш, бо випадок, із якого розпочалася (і триває майже до наших днів) уся історія, трапився в селі Красне так давно, що й очевидців відтоді майже не зсталося. Ті, які лишилися, розповідають по-різному, а деякі й зовсім не пам'ятають. Та й, правду кажучи, не такий це випадок, аби тримати його в пам'яті стільки часу. Щодо мене, то я зібрав докупи все, що чув з цього приводу, і додав трохи од себе, додав, можливо, навіть більше, ніж чув. Урешті-решт, історія ця здалася мені настільки кумедною, що я вирішив викласти її письмово, а коли вона вам видасться нецікавою, нудною чи навіть дурною, так сплюньте і вважайте, ніби я нічого не розповідав.

Трапилося це начебто перед самою війною — чи то на прикінці травня, чи то на початку червня 1941 року, — в цей приблизно час.

Стояв звичайний, спекотний, як буває в цю пору року, день. Усі колгоспники були зайняті на польових роботах, а Нюра Беляшова, яка служила на пошті, прямого відношення до колгоспу не мала і була цього дня вихідна, поралася на своєму городі — підгортала картоплю.

Була така спека, що, пройшовши три рядки з кінця в кінець городу, Нюра геть зморилася. Плаття на спині й під пахвами змокріло і, підсихаючи, ставало білим і жорстким від солі. Піт затікав у очі. Нюра зупинилася, аби поправити волосся, яке вибилося з-під хустинки, і поглянути на сонце — чи скоро обід.

Сонця вона не побачила. Великий залізний птах із перекошеним дзьобом, затуливши собою сонце і взагалі все небо, падав просто на Нюру.

— Ой! — з жахом зойкнула Нюра і, затуливши лице руками, ніби нежива, повалилася в борозну.

Кабан Борко, який рив землю біля ганку, відскочив убік, але, збагнувши, що йому нічого не загрожує, повернувся на те ж місце.

Минув певний час. Нюра отямилася. Сонце пекло в спину. Пахло сухою землею і гноєм. Десять цвірінькали горобці і кудкудакали кури. Життя тривало. Нюра розплющила очі й побачила перед собою грудкувату землю.

«Чого ж це я лежу?» — подумала вона здивовано і враз згадала про залізного птаха.

Нюра була дівчина грамотна. Вона іноді читала «Блокнот агітатора», який регулярно виписував парторг Килін. У «Блокноті» недвозначно говорилося, що всілякі забобони дісталися нам у спадок від темного минулого і їх слід рішуче викорінювати. Ця думка здавалася Нюрі цілком справедливою. Вона повернула голову праворуч і побачила свій ганок і кабана Борка, який і досі рив землю. У цьому не було нічого надприродного. Борко завжди рив землю, тільки-но знаходив для цього придатне місце. Та коли

ЗМІСТ

Передмова до українського видання 5

ОСОБА НЕДОТОРЖАННА

Частина перша 9
Частина друга 111